

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

SETKÁNÍ ČESKÝCH ŠKOL

Výuka v malotřídních školách

29. června 2014

Dallas

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 • tel.: +420 234 811 111
msmt@msmt.cz • www.msmt.cz

Definice

- škola s alespoň jednou třídou
- žáci různých ročníků
- ZŠ s 1. stupněm (tzn. 1. – 5. třída)
- počet žáků ve třídě cca **13 žáků**
x běžná ZŠ kolem 25 žáků
- vyspělé země nízký počet žáků
- výjimečnost založená na tradici

Statistika

- **4 095** základních škol
 - v tom 3 698 běžných + 397 speciálních škol
- **1 542 malotřídních škol, tj. 41,7 % běžných ZŠ**
- 1 211 2 ročníky
- 528 3 ročníky
- 83 4 ročníky
- 73 5 ročníků

Zřizovatel

- obec, registrovaná církev, právnická či fyzická osoba
- malé obce
- úbytek obyvatel
- velká snaha o udržení školy
- **poslání nejen vzdělávací, ale i společenské, sociální, kulturní a multikulturní, komunitním místem setkávání napříč generacemi**

Charakteristika

- náročná příprava učitele
- individuální přístup
- vzájemné učení
- sociální aspekt
- upevňování vztahů v rámci obce

Výhody

- samostatnost
- přátelské prostředí
- snadný přechod z MŠ na ZŠ
- motivace
- individuální přístup k žákům, reagovat na jejich aktuální potřeby
- sdílení
- intenzivní spolupráce s rodiči
- dobré vztahy s obcí – zapojení i do kulturního a společenského dění

Nevýhody

☹️ náročná příprava učitele

ZAMĚSTNAT

☹️ náročná práce žáků – nerušit ostatní

STANOVIT JASNÁ PRAVIDLA

☹️ náročnost na organizaci školy – role ředitele školy

Průběh

1) zahájení se všemi dětmi společně

2) práce s třídou

- samostatná práce pro jeden ročník
- během této doby pracuje učitel s druhým ročníkem
- následně se tyto činnosti vymění

3) závěr opět společný

- společné hodnocení práce nebo sebehodnocení nikoliv CO, ale **JAK SE PODAŘILO**

Vzájemné hodnocení

Charakteristika

- efektivní způsob hodnocení
- vysoká úroveň profesionálních dovedností učitele
- Posilování sebevědomí žáků
- přejímání zkušeností a způsobů chování starších žáků
- přijímání hodnocení od spolužáků
- nácvik pro sebehodnocení
- stimulace dlouhodobé paměti

- **Umožňuje**

- ✓ zapojení pasivních žáků
- ✓ konfrontace s hodnocením vlastním
- ✓ elementární nácvik asertivního jednání
- ✓ naslouchání
- ✓ posilování důvěry ve vlastní práci i práci druhých

Jasně stanovení přesných pravidel

- nejdříve hodnotit, co se spolužákovi daří
- teprve pak hodnotit slabé stránky
- smysl hodnocení slabých míst výkonu
- vyjadřovat se slušně a ohleduplně
- učinit návrhy na zlepšení

! dodržovat důsledně !

Formy vzájemného hodnocení

Ústní formy

- čtenářské křeslo
- vzájemné hodnocení na elipse

Písemné formy

- záznam symbolu do tabulek se jmény, samolepky
- volné psaní - starší žáci
- řetězové řady

Užitečné rady

- systém a řád
- pevné vedení
- systém kartiček
- sestavení rozstříhaného textu
- běhací diktáty
- plachty na zdi
- učebnice x papíry
- samolepky
- portfólio

Užitečné odkazy

aneb nevymýšlet, co už za nás udělal někdo jiný

rvp.cz

**Učiti znamená vésti. To jest, postupovati
vlídně
a laskavě.**

**Hledejme způsob, aby učitelé méně učili a žáci
více pochopili.**

Jan Amos Komeský

Děkuji 😊

